

*Εκαμε τὴν κοιλιά του ἀδάρι (ἔφαγε κατὰ κόρον) Κρήτ. Ἀμπάρ' γίν'κιν ἡ καρδιά μ' (ἡ καρδιά μου ἐπληρώθη πολλῆς θλίψεως) Μακεδ. Ἀμπάρι σιτάρι ἔχει, ἀμπάρι κριθάρι ἔχει (ἀμπάρι=ἀν πάρη. Λογοπ.) Πελοπ. || Παροιμ. Τ' ἀδεια-νὸ βαγένη καὶ τ' ἀδεια ἀμπάρι φίλο δὲν πιάνει (τῶν πτωχῶν οὐδεὶς φίλος) Πελοπ. (Λάστ. κ. ἀ.) Λόια παχὰ κι ἀμπά-ρια ἀδεια (ἐπὶ πτωχῶν καυχωμένων ἐπὶ πλούτῳ) Ἡπ. || Ἀσμ.

*Εα, ὄρκο μι, ε' ἀμπάρι, | νὰ ντι δοῦ μαργαριτάρι

(ἐλθέ, τέκνον μου, εἰς τὸ ἀμπάρι διὰ νὰ σοῦ δώσω κτλ. Πρόκειται ἐνταῦθα περὶ ἀμπαριοῦ χαμηλοῦ χρησιμο-ποιουμένου καὶ ὡς ἀνακλίντρου) Τσακων.

Τὸ ψωμί 'ναι 'ς τὸ ἀμπάρι | καὶ ἄς πάνη νὰ τὸ πάρη
Ἡπ.

Πῶχει τὰ γρόσια μέσ' 'ς τὸ ἀμπάρ'
καὶ τὰ φλουριὰ μέσα 'ς τὴν κὰδ'

Θράκ. (Μάλαρ.) Πβ. ἄρ κ λ α, κ α σ σ ό ν ι. β) Οἰκημα χρησιμοποιούμενον παλαιότερον ὥς ἀποθήκη πρὸς φύλα-ξιν τοῦ φόρου τῆς δεκάτης Κρήτ. Πόντ. (Χαλδ. κ. ἀ.)

γ) Ἐν γένει πᾶσα ἀποθήκη Κρήτ. κ. ἀ. 2) Τὸ κύτος τοῦ πλοίου χρησιμοποιούμενον ὡς ἀποθήκη κοιν.

β) Μεταφ. 1) Ὁ στόμαχος, σκωπτικῶς Κύθηρ. Μεγίστ. κ. ἀ.: Τί χαμπάρια; — Ἀδεια 'ναι τ' ἀμπάρια! Μεγίστ. 2) Ἡ κοιλία, ἐπὶ γυναικὸς Μεγίστ.: Φρ. Ἐγέμι-σεν πάλε τ' ἀμπάρι (ἔγινε πάλιν ἔγκυος).

ἀμπαριὰ ἡ, Σῦρ. Χίος

Ἐκ τοῦ ρ. ἀ μ π α ρ ι ᾶ ζ ω ὑποχωρητικῶς.

1) Συνήθως ἐν τῷ πληθ., δύο ὅπαι ἐπὶ τῆς ὀροφῆς εἰδικῆς ἀποθήκης, δι' ὧν εἰσάγονται τὸ ἄχυρον καὶ οἱ δη-μητριακοὶ καρποὶ Σῦρ. Συνών. τ ρ ο ὕ λ λ α. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπ. (Μαζαίικ.) 11) Καύχημα, ἐπίδειξις (διὰ τὴν σημ. πβ. ἀ μ π ᾶ ρ ι α σ α = ἐφούσκωσα, ὑπερεπλή-σθην τροφῆς καὶ ἀρχ. φύσημα = φούσκωμα, ἀλαζονεία) Χίος: Ἀμπαριὰ τό 'χει (καυχᾶται ἐπὶ τούτῳ).

ἀμπαριάζω Ζάκ. Ἡπ. Πελοπ. (Κλουτσινοχ. Σιβ. κ. ἀ.) Χίος κ. ἀ. — Λεξ. Κομ. Δεῖκ Λάουνδ. Ἡπίτ. ἀδα-ριάζω Κρήτ. Πελοπ. (Λακων.) κ. ἀ. ἀμπαριάζου Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. Στερελλ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ μ π ᾶ ρ ι.

1) Μετβ. συγκομίζω, συλλέγω τοὺς δημητριακοὺς καρ-ποὺς καὶ ἄλλα χρειώδη καὶ βάλλω εἰς τὴν ἀποθήκην, ἀποθηκεύω Ζάκ. Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Κρήτ. Μακεδ. Πελοπ. (Λακων. Σιβ. κ. ἀ.) Στερελλ. Χίος κ. ἀ. — Λεξ. Κομ.: Ἀμπάρισα φέτος χίλια ταγάρι ἀραποσίμῃ Ἡπ. β) Συνα-θροίζω πλοῦτον Χίος: Αὐτὸς ὅλον ἀμπαριάζει γρόσια καὶ κοντεύγει πρὸ νὰ δαδώσῃ (νὰ γίνῃ πλούσιος). 2) Κρύπτω Πελοπ. (Λακων.): Τί τ' ἀδάριαιες; 3) Ἀμτβ. καὶ μεταφ. ἐξογκοῦμαι διὰ πολυφαγίαν, ἐπὶ τε ἀνθρώπων καὶ ζώων Πελοπ. (Κλουτσινοχ. κ. ἀ.): Ἀμπαριόστητδε ἡ προβατῖνα! Κλουτσινοχ. || Φρ. Ἐφαγα κι ἀμπάρισα! ἄγν. τόπ.

ἀμπάρισμα τό, Ἡπ. Στερελλ. κ. ἀ. — Λεξ. Δεῖκ

Ἐκ τοῦ ρ. ἀ μ π α ρ ι ᾶ ζ ω.

Ἀποθήκευσις, ἐναποταμίευσις, ἐπὶ δημητριακῶν καρ-πῶν ἐνθ' ἄν.: Τ' ἀμπάρισμα τοῦ ἀραποσιτιοῦ πρέπει νὰ γένεται μὲ ξέρα καὶ ὄχι μὲ βροχερὸ καιρὸ, γιατί χαλάει (ξέρα = ξηρὸς καιρὸς) Ἡπ.

ἀμπάριζα ἡ, ἀμπάριζα ἐνιαχ. ἀμπάριζα πολλαχ. ἀδάριζα Θήρ. Μέγαρ. κ. ἀ. ἀμπάρ'ζα Εὐβ. (Κύμ.) Στερελλ. (Μεσολόγγ.) κ. ἀ. ἀδάριζα Πελοπ. (Μάν.) ἀδαρίζα Πελοπ. (Μάν.) ἀδάρ'τζα Σῦρ. (Ἐρμούπ.) ναδάρ'ζα Στερελλ. (Εὐρυταν.) ἄμπάριζα Μακεδ.

Ἐκ τοῦ Ἀλβαν. *ambarisse*, ὃ ἐκ τοῦ Ἑλλην. ἀμπάρρα. Πβ. G Meyer, Etym. Wört. alb. Spr. 9. Ἐν τῷ τύπ. ἀδάριτζα ἔγινε τροπὴ τοῦ ζ εἰς τζ, ὡς καὶ ἐν τῷ ζίζυφο -τζίτζυφο κττ. Τὸ ἀδαρίτζα ἐτονίσθη κατὰ τὰ εἰς -ίτσα.

1) Λίθος τεθειμένος ἐν χώρῳ κυκλικῷ ἐν τῇ ὁμωνύμῳ παιδιᾷ Πελοπ. (Μάν.) β) Χῶρος κυκλικὸς κατὰ τὴν ὁμώνυμον παιδιάν, ὅστις κεῖται ἐν τῷ μέσῳ ἐν ἴσῃ ἀπο-στάσει ἀπὸ τοῦ ὀρμητηρίου τῶν δύο παιζουσῶν ομάδων Πελοπ. (Μάν.) 2) Παιδιὰ παιζομένη κατὰ ἰδιαφό-ρους τρόπους, τῶν ὁποίων ὁ κοινότερος εἶναι ὁ ἐξῆς. Τὰ παίζοντα παιδιά διαιροῦνται εἰς δύο ομάδας, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἔχει ἀρχηγὸν λεγόμενον μάννα, ἴδιον ὀρμητή-ριον καὶ τόπον περιεχαραγμένον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγκλείει τοὺς αἰχμαλώτους. Οἱ παίζοντες εἶναι ὅτε μὲν διώκοντες, ὅτε δὲ διωκόμενοι. Δι' ἀπλῆς ἐπαφῆς τῆς χειρὸς ὁ διωκό-μενος γίνεται αἰχμάλωτος, ἡττᾶται δὲ ἡ ὁμάς, τῆς ὁποίας πάντα τὰ μέλη ἔγιναν αἰχμάλωτα (πβ. Δλονκοπ. Ποιὰ παιγνίδ. παίζουν τὰ Ἑλληνόπ. 29 κέξ.) ἐνθ' ἄν.: Παίζομε τὴν ἀμπάριζα. Συνών. ἀ μ π ᾶ ρ ρ α 10, ἀ μ π α ρ ρ ῖ τ σ α 11, ἔμπατος, καλές, σκλάβα, σκλαβάκια, σκλαβιά. Πβ. γελεκάκι, γιουρδάκι.

ἀμπαριζώνι τό, ἀμάρτ. ἀμπαρ'ζών' Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ μ π ᾶ ρ ι ζ α καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ώνι.

Τὸ ὀρμητήριο ἐκάστης ομάδος ἐν τῇ παιδιᾷ, ἣτις καλεῖται ἀμπάριζα. Συνών. ἀ μ π ᾶ ρ ρ α 9. Πβ. ἀ μ π ᾶ ρ ι ζ α 2.

ἀμπαρκάριστος ἐπίθ. Μεγίστ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. * μ π α ρ κ α ρ ι σ τ ὸ ς < μ π α ρ κ ᾶ ρ ω κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παράγωγα.

1) Ὁ μὴ προσληφθεὶς ὡς ναύτης Μεγίστ. 2) Ὁ μὴ εἰσβίβασθεὶς εἰς τὸ πλοῖον, ἐπὶ ἐμπορευμάτων Μεγίστ. κ. ἀ.: Ἐμειναν τὰ λάδια ἀμπαρκάριστα ἄγν. τόπ.

ἀμπαρμπέρευτος ἐπίθ. Ζάκ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. * μ π α ρ μ π ε ρ ε υ τ ὸ ς < μ π α ρ μ π ε ρ ε ὕ ω.

Ὁ μὴ ξυρισθεὶς. Συνών. ἀ μ π α ρ μ π ῆ ρ ι σ τ ο ς, ἀξύρι-στος, ἀξουράφιστος.

ἀμπαρμπέριστος ἐπίθ. πολλαχ. ἀμπαρμπέριστους Μακεδ. ἀμπαρμπέριγος Πελοπ. ἀπερπέριστος Πόντ. (Τραπ.) ἀμπαρμπέριστους Θράκ. (Ἀδριανούπ.) ἀπερπέριγος Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. * μ π α ρ μ π ε ρ ι σ τ ὸ ς < μ π α ρ μ π ε ρ ῖ ζ ω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἀ μ π α ρ μ π ῆ ρ ε υ τ ο ς, ὃ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἐπέμ'να πολλὰ ἡμέρας ἀπερπέριστος (ἔμεινα πολλὰς ἡμέρας κτλ.) Τραπ.

ἀμπαροκάπακο τό, ἀμάρτ. ἀδαρουκάπακου Ἱμβρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀ μ π ᾶ ρ ι καὶ κ α π ᾶ κ ι.

